

Niet-technische samenvatting 20173707

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Verkrijgen van dierlijke materialen
1.2 Looptijd van het project	5 jaar
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Dierlijke materialen, vaccins, laboratoriumtesten

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☒ Translationeel of toegepast onderzoek
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☐ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	Bij de instelling wordt onderzoek gedaan naar nieuwe vaccins voor een breed scala aan diersoorten. De doelstelling van dit project is om dierlijke materialen te verkrijgen. De biomaterialen voor dit gebruik omvatten bloed, melk, organen, weefsels en cellen. De biomaterialen die in dit project worden verzameld, zullen worden gebruikt voor de ontwikkeling, validatie en uitvoering van verschillende laboratoriumtesten. Met deze testen kan de immuunrespons na vaccinatie of infectie worden gemeten. Ook worden deze biomaterialen gebruikt voor de ontwikkeling en uitvoering van in-vitro testen en/of als referentie-materialen.
---	--

- 3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?
- Nieuwe of verbeterde laboratoriumtesten zijn essentieel voor de ontwikkeling van nieuwe en/of verbeterde vaccins. Waar mogelijk zullen nieuwe/verbeterde laboratoriumtesten bepaalde dierstudies overbodig maken, of kunnen de dierstudies op een manier uitgevoerd worden, die minder ongerief veroorzaakt. Beter werkende vaccins zullen bijdragen aan verdere vermindering van ziektes bij het dier en verbetering van het dierenwelzijn. Tevens zal de noodzaak en gebruik van alternatieve middelen als antibiotica verminderen.
- 3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?
	Aantal dieren voor 5 jaar
Koe	51
Varken	51
Paard	10
Kip	1821
Kalkoen	60
Kat	6
Hond	6
Cavia	245
Konijn	20
- 3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?
- Er worden weinig nadelige gevolgen verwacht. De handelingen zijn veelal gelijk aan routinematige veterinaire handelingen in de gangbare dier- en veehouderij. Deze handelingen zorgen voor weinig ongerief voor de dieren.
- 3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?
- Koe: 90% licht, 10% matig
 Varken/Paard/Hond/Kat: 100% licht
 Cavia: 95% mild en 5% matig
 Konijn/Kip/Kalkoen: 95% terminaal onder volledige anesthesie en 5% licht.
- 3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?
- Landbouwhuisdieren zijn al aanwezig op de boerderij en blijven na de handelingen (monsternames) in de agrarische sector of worden indien mogelijk hergebruikt in andere experimenten. Overige diersoorten zijn al aanwezig in de dierfaciliteiten en worden na de handelingen hergebruikt (indien mogelijk), teruggeplaatst in de dierhouderij of ter adoptie aangeboden. Dieren waarvan maximaal bloed of organen worden afgenomen worden geëuthanaseerd conform richtlijnen.

4 Drie V's

- 4.1 **Vervanging**
 Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije
- Gebruik van dieren is nodig omdat er geen geschikt alternatief bestaat voor het verkrijgen van dierlijke materialen. Slachthuismateriaal biedt geen mogelijkheid voor vervanging omdat de benodigde steriliteit bij het verzamelen van monsters niet is te waarborgen en omdat de benodigde voorgeschiedenis op gebied van vaccinaties, veterinaire behandelingen en ziektestatus van de dieren onvoldoende bekend is.

alternatieven niet
gebruikt kunnen worden.

4.2 **Vermindering**

Leg uit hoe kan worden
verzekerd dat een zo
gering mogelijk aantal
dieren wordt gebruikt.

Om zo min mogelijk dieren te gebruiken worden er biomaterialen afgenomen uit dode dieren, van dieren uit lopende experimenten, of van voorraaddieren die al aanwezig zijn in de dierfaciliteiten of op veehouderijen. Combineren van verschillende afnames aan hetzelfde dier heeft de voorkeur om op deze manier zo min mogelijk dieren te gebruiken. Indien mogelijk worden materialen op zo'n manier verwerkt en opgeslagen (bijvoorbeeld door invriezen zijn materialen vele jaren houdbaar), dat deze in meerdere laboratoriumtesten gebruikt kunnen worden zonder opnieuw dieren te moeten bemonsteren.

4.3 **Verfijning**

Verklaar de keuze voor de
diersoort(en). Verklaar
waarom de gekozen
diermodel(len) de meest
verfijnde zijn, gelet op de
doelstellingen van het
project.

Alle afnames worden uitgevoerd conform richtlijnen, met in acht neming van verantwoorde hoeveelheden en voldoende hersteltijd tussen bemonsteringen. Er wordt gestreefd naar het blijvend optimaliseren van de afnametechnieken, indien dit geen negatief effect heeft op de kwaliteit van de biomaterialen. Bijvoorbeeld bloedafname van knaagdieren wordt uitgevoerd onder algehele anesthesie.

Vermeld welke algemene
maatregelen genomen
worden om de negatieve
(schadelijke) gevolgen
voor het welzijn van de
proefdieren zo beperkt
mogelijk te houden.

De instelling beschikt over adequate gebouwen en voorzieningen om in de huisvestingsbehoefte van betreffende diersoorten te voorzien en om de procedures efficiënt uit te voeren met zo min mogelijk stress bij de dieren. Alle dieren worden sociaal (in groepen) gehuisvest en beschikken over afleidingmateriaal passend bij de diersoort zodat de dieren soort-specifiek gedrag kunnen uitvoeren. Voor de controle en monitoring van het dierwelzijn beschikt de instelling over een Instantie voor Dierenwelzijn en gekwalificeerde dierenartsen waardoor passende veterinaire zorg altijd beschikbaar is.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

15 december 2017

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Nee